

**Piyano Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Kaynaklı
Eserlerin Seslendirilmesine Yönelik Oluşturulan Bir
“Çoklu Analiz Modeli”¹**

**“Multi-Analysis Model” Concerning the Performance of
The Works Based on Turkish Traditional Folk Music
Songs in Piano Instruction**

Ferit BULUT¹

¹Niğde Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, fbulut@nigde.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma, piyano için düzenlenen geleneksel Türk halk müziği kaynaklı eserlerin seslendirilmesine yönelik bir model oluşturmak amacıyla yapılmıştır. Araştırma kapsamında geliştirilen “Çoklu Analiz Modeli” temelde, eserin geleneksel boyuttaki analizi ile çok seslilik boyutundaki analizinin yapılmasıyla oluşmaktadır. Geleneksel boyuttaki analizin içeriği başlıca, eserin müzikbilimsel analiziyle birlikte, eserin geleneksel hâlinin dinlenilmesi ve geleneksel oyununun seyredilmesi öğelerinden oluşmaktadır. Çok seslilik boyutunda yapılan analizin içeriği ise, başlıca biçimsel analiz ile armonik analiz öğelerinden oluşmaktadır. Araştırmanın eser örneğine, İstemihan Taviloğlu'na ait “Op.11 Gençler İçin I” adlı yapıtında yer alan “Hoş Gelişler Ola” alınmıştır ve “Çoklu Analizi” yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano eğitimi, Türk piyano eserleri, İstemihan Taviloğlu, Yorum, Analiz.

ABSTRACT

This research has been conducted to construct a model in relation to Turkish Folk Music songs that are arranged for piano instruction. The multi-analysis model (Constructing the Multi-Analysis Model) that has been developed in the study essentially includes the traditional and polyphonic analysis of musical works. The traditional dimension of analysis consists of listening to the traditional form and watching the traditional dance of the song along with the musicological analysis of the work. On the other hand, the polyphonic dimension of analyses

¹ Bu makale, araştırmacı tarafından Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda 2008 yılında tamamlanan “Piyano Eğitiminde Geleneksel Türk Halk Müziği Kaynaklı Eserlerin Seslendirilmesine Yönelik Oluşturulan Bir “Çoklu Analiz Modeli” ve Bu Modelin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkileri” başlıklı doktora tezinden oluşturulmuştur.

includes such components as formal structure analysis and harmonic structure analysis. The sample of musical work was composed of "Hoş Gelişler Ola" from the album "Op.11 Gençler İçin I" (For the Youth I) by İstemihan Taviloğlu and was made its Multi-Analysis.

Keywords: Piano training, Turkish piano pieces, İstemihan Taviloğlu, Interpretation, Analysis.

GİRİŞ

Piyano eğitimi temelde öğrencilere, piyanoyu çalabilmeye yönelik teknik davranışları ve piyano için oluşturulan eserlerin yorumlanabilmesine yönelik müzikal davranışları kazandırmayı amaçlamaktadır. Başka bir ifade ile piyano eğitiminin temel amacı sağlam bir teknikle birlikte öğrencinin müzikal gelişimini sağlamak ve eserlerin teknik zorluklarının yanı sıra, müzikal boyutlarının da üzerinde durmaktır (Ercan, 2008: 141-142). Öğrencilerin bir müzik eserini anlayabilmeleri, söz konusu donanımın sağlanmasının yanında müziği hissetmelerine, müziğin içerdiği anlamlara önem vermelerine bağlıdır (Büyükkayıkçı, 2008: 4).

Bu doğrultuda; bir eserin yorumlanması sürecinde, üslup gerçeklerine uygun bir yorumun sağlanması amacıyla müzik biliminden yararlanılması bir zorunluluktur (Mimaroglu: 1995; 186). Dolayısıyla öğrencinin eserde yer alan ifadeyi tam olarak yorumlayıp dinleyiciye hissettirmek için ilk olarak teknik kontrol ile derinlemesine bir müzik kuramları bilgisine daha sonra ise müzik kültürüne ve genel kültüre ihtiyaçları bulunmaktadır (Şen, 1999: 106).

Piyano eğitimi sürecinde, bir eserin yorumlanması doğrultusunda müzikal analizin, sistemli bir şekilde gerçekleştirilmesi önem arz etmektedir. "Yapılacak analizin niteliği ve hangi başlıkları kapsayacağı ise, doğal olarak, yorumcunun teorik birikimi ve eserde öne çıkan unsurlar kadar eserin ortamına (orkestral, koral, oda müziği, solo, vb.) bağlı olarak da farklılıklar gösterecektir (Berki, Çevik, 2004: 33)."

Araştırmada, sözü edilen amaç ve önem doğrultusunda piyano için yazılmış geleneksel Türk halk müziği kaynaklı eserlerin müzikal olarak karakterine en uygun biçimde yorumlanmasına yönelik bir çoklu analiz modeli oluşturulmuştur.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma betimsel niteliktedir. Çoklu Analiz Modeli'nin geliştirilmesine ilişkin verilerin elde edilmesi için genel tarama yöntemi kullanılmıştır. Bunun yanında araştırmada kullanılan eserin bestecisi İstemihan TAVİLOĞLU ile görüşülerek, eserin artikülasyonları, parmak numaraları, armonik ve biçimsel yapısı, nüansları ve yorumsal özellikleri belirlenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türk bestecileri tarafından bestelenmiş türkü kaynaklı piyano eserleri oluşturmaktadır. Örneklem olarak, İstemihan TAVİLOĞLU “Op.11 Gençler İçin I” yapıtından “Hoş Gelişler Ola” seçilmiştir.

Çoklu Analiz Modeli'nin Analiz Basamakları

Besteciye İlişkin Biyografik Bilgiler

Çoklu Analiz Modeli'nin bu basamağında, analiz kapsamına alınan bestecinin, hayatı, müzik eğitimi geçmişi, eserleri ile eserlerindeki müziksel yapı ve müziksel anlayış gibi bilgiler yer almaktadır.

Halkbilimsel Analiz

Türkünün Kimlik Kartı: Analiz kapsamına alınan türkünün yöresi, türkünün kimden alındığı (derlendiği), türküyü derleyen ve notaya alan kim olduğu, türkünün derleme tarihi, türküyü piyano için düzenleyen kim olduğu, piyano için düzenleme tarihi gibi kimlik niteliğindeki bilgilere yer verilmesi. Bununla birlikte kimlik kartı sunulan türkünün geleneksel icrasının dinletilmesi.

Türkünün Hikâyesi: Türkünün (var ise) ortaya çıkış hikâyesi, bir başka deyişle türkünün ortaya çıkmasına (yakılmasına) neden olan olayla ilgili bilgilere yer verilmesi.

Türkünün Halk Oyunu Boyutu: Türkünün (var ise) halk oyunu hakkında, oynanma zamanı, oynanma yeri, oyunun genel karakteri, oyunda yer alan figürler, oyunun temposu, oyunda güçlü zamanlar gibi bilgiler ile oyunun, geleneksel kıyafetler içinde ve geleneksel çalgılar eşliğinde izletilmesine yer verilmesi.

Müzikâl Analiz

Dizi Analizi: Türkünün geleneksel dizisi, bu dizinin tampere edilmiş durumu ve piyano düzenlemesinde kullanılan aktarılmış (transpoze edilmiş) durumu hakkındaki bilgilere yer verilmesi.

Geleneksel Ezgi ile Piyano Yazısı Ezgisindeki Farklılıklar: Türkünün geleneksel ezgisi ile piyano düzenlemesinde yer alan ezgisi karşılaştırmalı olarak incelenmesi ve varsa farklılıkların ortaya konması.

Biçimsel Analiz: Türkü ezgisinin piyano düzenlemesi incelenerek belirlenen biçimsel yapıya ait bilgilere ve biçimsel analiz şemasına yer verilmesi.

Cümle Analizi: Türkü ezgisinin piyano düzenlemesindeki cümlelere ait bilgilere yer verilmesi ve cümlelerin eser üzerinde gösterilmesi.

Motif Analizi: Türkü ezgisinin piyano düzenlemesindeki motiflerin saptanması, motiflerin orijinal ve (varsa) farklılaştırılmış biçimlerinin nota ile gösterilmesi ve motiflerin eser üzerinde belirtilmesi.

Armonik Analiz: Türkü ezgisinin piyano düzenlemesinde kullanılan genel armonik anlayış (üçlü armoni, dördü armoni) ile eserde kullanılan akorlar ve ait olduğu fonksiyonlar hakkındaki bilgilere yer verilmesi.

BULGULAR ve YORUM

İstemihan Taviloğlu'na Ait "Op.11 Gençler İçin I - Hoş Gelişler Ola" Adlı Eserin Çoklu Analizi

İstemihan Taviloğlu'nun Hayatı ve Eserleri

1945 yılında doğan Taviloğlu, Ankara Devlet Konservatuarı'nda uzun yıllar solfej ve armoni öğretmenliği yapmış ve konservatuardan yetişen hemen bütün müzikçilerin öğretmeni olarak tanınır (Say, 1998: 117).

1956 yılında İstanbul Belediye Konservatuarı klarnet bölümüne girmiş ve Tevfik Çelen'le çalışmıştır, 1963'te Ankara Devlet Konservatuarı'na geçerek Hayrullah Duygu'nun klarnet öğrencisi olmuş, bu bölümü de bitirdikten sonra kompozisyon bölümünde Adnan Saygun, Erçivan Saydam ve İlhan Usmanbaş'la bestecilik çalışmıştır. Ayrıca Ulvi Cemal Erkin'den partiyon okuma, Muammer Sun'dan solfej ve teori dersleri almıştır. İlhan Baran, Gürer Aykal ve Ruşen Kam'la çalışmış ve Kemal İlerici'den Türk müziği armonisi öğrenmiştir. Konservatuvarın kompozisyon ileri devresini 1974 yılında bitirmiştir (Say, 1998: 117).

İlk yapıtları arasında bulunan Klarnet Konçertosu ve Orkestra Suiti No: 1 ile önde gelen bestecilerimiz arasına giren Taviloğlu, 1985 yılında ENKA Vakfı Kültür ve Sanat Ödülleri'nin müzik dalında birincilik ödülünü almıştır. Bir armoni ve orkestralama ustası olarak genelde Türk müziği makamlarından ve halk müziğinden yararlanmıştır (Say, 1998: 117).

Besteci Turgay Erdener, Taviloğlu'nun besteciliği ve müziği hakkında şöyle söylemektedir:

“İstemihan Taviloğlu'nun müziğinde ilk göze çarpan öge kanımca armonik planlardır. Armonik anlayışı oldukça yalındır. Yerel, ulusal etkiler müziğinde bolca yer alır, bu etkilere kapalı değildir. Taviloğlu'nun müziği aynı zamanda çok samimi, içtendir.

Anlatmak istediğini tüm açıklığıyla yansıtır. Çalgı yazısında hocası Adnan Saygun'un etkisi görülür" (Erdener, 2008).

Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Devlet Konservatuvarı'na 1999 yılında geçen Prof. Taviloğlu, Kompozisyon Bölümü'nün yeniden kurulmasında aktif görev almıştır.

Eserleri yurtiçi ve dışında yerli ve yabancı yorumcular tarafından seslendirilen Prof. İstemihan Taviloğlu 17 Mart 2006 tarihinde geçirdiği âni bir rahatsızlık nedeniyle yaşamını yitirmiştir.

Taviloğlu, Şan ve Orkestra, Orkestra, Solo Çalgı ve Orkestra, Oda Müziği, Şan ve Piyano, Solo Çalgılar, Koro için eserler yazmıştır. Ayrıca Film Müziği ve Marşlar da bestelemiş olan Taviloğlu'nun Gitar için Armoni I, II (İngilizce ve Türkçe), Alban Berg'in Op. 1 Piyano Sonatının Analizi, 20 Yüzyıl Armonisi, Vincent Persichetti'den çeviri, Tonal Armoni I, Dikte Kitabı, Orkestrasyon (Samuel Adler'den çeviri), Müzikal Dilimin Tekniği(Olivier Messian'dan çeviri) gibi yayınları vardır (Antep, 2006: 432; Say, 1998: 118).

Eserin Halkbilimsel Analizi

Türkülerin Kimlik Kartı

Türkünün Adı	: Hoş Gelişler Ola
Yöresi	: Kars
Kimden Alındığı	: Kars Folklor Ekibi
Derleyen ve Notaya Alan	: Muzaffer SARISÖZEN
Derleme Tarihi	: 1950
Piyano İçin Düzenleyen	: İstemihan TAVİLOĞLU
Düzenleme Tarihi:	: 1978

TRT MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
THM REPERTUAR SIRA No: 1087
İNCELEME TARİHİ : 16. 6. 1975

YÖRESİ
KARS
KİMDEN ALINDIĞI
KARS Folklor Ekibi
SÜRESİ :

HOŞ GELİŞLER OLA

DERLEYEN
M. SARIÖZEN

DERLEME TARİHİ
-1990-

NOTAYA ALAN
M. SARIÖZEN

Saz.....

— 1 —

HOŞ GELİŞLER OLA, MUSTAFA KEMAL PAŞA
 ASKERİN MİLLETİN, BAYRAĞINLA ÇOK YAŞA
 Bağ: ARŞ, ARŞ, ARŞ, İLERİ, İLERİ, ARŞ İLERİ
 MARŞ İLERİ DÖNMEZ GERİ TÜRKÜN ASKERİ
 SAĞAN SOLA, SOLDAN SAĞA
 ALDA BAYRAĞI DÜŞMAN ÜSTÜNE.

— 2 —

CEPHEDE SÜNGÜLER AYNA GİBİ PARLIYOR
 AZERİ TÜRKLERİ BAYRAK AÇMIŞ BEKLİYOR
 Bağ: ... ARŞ ...

— 3 —

PARLAYAN YILDIZIN ALEMİ TENVİR EDER
 CUMHURİYET BAYRAĞIN SEMALAR İÇRE SÜZER
 Bağ: ... ARŞ ...

Nota 1. Hoş Gelişler Ola Türküsünün Geleneksel Nota Yazım Şekli ile Sözleri (Türkünün Seslendirilmiş Durumu için Bkz. Ferit BULUT, Doktora Tezi, EK 7 /3_HGO, Sayfa:14)

Türkünün Hikâyesi

Atatürk'ün 6 Ekim 1924'te Kars'a gelişinde onuruna Türkocağı binasında bir gece düzenlenmiştir. Bu gecede Dağıstan oyunları ile diğer göçmen oyunları (Kafkas) oynanmıştır. Gecenin sürprizi, Kars Türkocağı Gösteri Kolu'nun günlerden beri hazırladığı Hoş Gelişler Ola Mustafa Kemal Paşa diye başlayan türkü ve oyundu.

Oyunun bitiminde salon alkıştan inlemiş Atatürk ve Latife Hanım birkaç kez yerlerinden kalkarak oyuncularını ve müzisyenlerini selamlamışlardı.

Bu oyun bugün Kars'ın dışına da taşmış, okullarda öğrencilere öğretilen ulusal bir oyun haline gelmiştir.

Bu Kars türküsünün tarihi ise daha da eskilere uzanır. Osmanlı İmparatorluğu'nun Harbiye Nazırı (Bakanı) ve Başkumandan vekili Enver Paşa'nın Nisan 1918'de Yavuz Zırhlısıyla Batum'a çıktığı gün oradaki Azerbaycanlı Türkler tarafından bestelenip söylenmiştir. Bu türkü 'Hoş Gelişler Ola Kahraman Enver Paşa' sözleriyle başlamaktadır.

Birinci Dünya Savaşı sonunda Enver, Cemal ve Talat Paşaların ülkeden kaçmaları üzerine bu türkü yasaklanır. 1924 Ekiminde Atatürk'ün Kars'a geleceği öğrenilince

Türkocağında sıkı bir etkinlik başlar. Gösteri kolunu yönetenler Enver Paşa türküsünü uyarlayarak ‘Hoş Gelişler Ola Mustafa Kemal Paşa’ türküsü haline getirdiler.

Türküye ‘Kolsalım - Terekeme’ oyunları karışımı bir de oyun eklediler. Türkünün sözlerini Revanlı Şair Mehmet ve Gümrülü Halıcı Himmet Ağa, bestesini de Revanlı Akordeoncu Seyit Ağdam düzenlemişlerdir.

Oyunun sonunda oyuncular gömleklerinde saklı bulunan Türk bayrağını çıkarıp gösterirler (Angı, Tarihsiz: 67-68; Tanses, 2006: 184-185; Birdoğan, 1988: 73).

Türkünün Halk Oyunu Boyutu

Hoş Gelişler Ola oyununun temel özellikleri ve karakterine ilişkin bilgiler aşağıdaki gibi sıralanabilir: (Hoş Gelişler Ola oyununun görsel işitsel oyunu için Bkz. Ferit BULUT, Doktora Tezi, EK 7 /3_HGO, Sayfa:21).

- Oyun bir gösteri oyunudur ve Atatürk’ün huzurunda da oynanmıştır.
- Oyunun karakteri, bayanların hareketlerinde zarif ve yuvarlak, erkeklerde sertçe ve köşelidir.
- Oyunda halay ile horonun tersine el ele tutuş ve eğilme yoktur.
- Oyunda sıçrayışlar, atlamalar ve koşmalar yoktur.
- Oyuncular oyun sırasında türküyü söyleyebilirler.
- Oyunda solo yoktur.
- Erkek sol kolu dirsekten bükülü, sağ kol eşin arkasında oynarken, bayan oyuncuların el ve bilek hareketleri zarif ve incedir. (Bu figürlerle kartalın, sülünü koruduğu varsayılır).
- Oyunun eşlik çalgıları akordeon, klarnet, koltuk davuludur.
- Oyunun temposu hızlıcadır.
- Oyun müziğindeki vurgulu zamanlar “Arş Arş Arş ... ” sözlerindeki tartıma göre düşünülebilir (Keskin: 2007; Demirsipahi, 1975: 278-279).

Eserin Müzikâl Analizi

Eserin Dizi Analizi

Nota 2. Hoş Gelişler Ola Türküsünün Dizisinin Geleneksel Durumu (Geleneksel nota yazısına göre. Bkz. Nota 1)

Nota 3. Hoş Gelişler Ola Türküsünün Dizisinin Geleneksel Durumunun Tampere Sisteme Uyarlanmış Durumu

Türkü dizisinin geleneksel durumu ile tampere sisteme uyarlanmış durumu arasında perde farkı yoktur. Dizi, rast makamı dizisi görünümündedir. –Geleneksel Türk Müziği kuramına göre rast makamı dizisinin üçüncü perdesinde yer alan segah sesi burada kullanılmamaktadır–

Türküde, rast makamı dizisinin yedi sesi kullanılmıştır. Ayrıca dizi, türkü içinde (Rast makamının bir özelliği olarak) pest (kalın) tarafa doğru dört ses genişlemiştir.

Taviloğlu'na göre dizi, yedi sestem olduğundan “Yedi Ses Çekirdekli” olarak adlandırılmıştır. (Taviloğlu: 2005)

Dizinin yeden sesi “fa diyez”dir.

Geleneksel Ezgi ile Piyano Yazısı Ezgisindeki Farklılıklar

Türkünün geleneksel ezgisi ile piyano yazısındaki ezgide meydana gelmiş değişiklikler aşağıda belirtilmiştir.

- Türkünün piyano düzenlemesinde, geleneksel durumundaki “saz (giriş) bölmesi” kullanılmamıştır. Bunun yerine türkünün nakarat ezgisi giriş olarak kullanılmıştır.
- Geleneksel notadaki bağlantı motifinde kullanılan noktalı dörtlük re notaları, piyano düzenlemesinde sekizliklere bölünerek, üç oktav içinde genişletilmiştir.
- Geleneksel notada 19. ölçü 4. zamandaki sus yerine, piyano düzenlemesinde dönüşün yapılabilmesi için geçiş motifi kullanılmıştır. Geleneksel notada 23. ölçü 4. zamandaki sus yerine ise, piyano düzenlemesinde bitiriş için 3. zaman bir oktav tizden tekrar yazılmıştır.

Saz

HOS GE LIS LE RO LA
 CEP HE DE SUN GU LER
 PAR LA YAN YIL DI ZIN

MUS TA FA KE MAL PA SA
 AY NA GI BI PAR LI YOR
 A LE MI TEN VI RE DER

3. AS KE RIN MIL LE TIN
 - A ZE RI TURK LE RI
 J.CUM HU RI YET BAY RA GIN

BAY RA ĞİN LA ÇOK YA SA ARŞ ARŞ ARŞ
 BAY RAK AÇ MIS BEK LI ŞA
 SE MA LA RIÇ RE SÜ YOR ZER

İ LE Rİ İ LE Rİ ARŞ İ LE Rİ Saz.....

MARŞ İ LE Rİ DÖN MEZ GE Rİ Saz.....

TÜR KÜN AS KE Rİ SAĞ DAN SO LA Saz.....

SOL DAN SA ĞA AL DA BAY RA Ğİ Saz.....

DÜŞ MAN ÜS TÜ NE N.Üyşal

Nota 4. Hoş Gelişler Ola Türküsü

The image shows a piano arrangement of the melody from 'Hoş Gelişler Ola Türküsü'. The score is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 9/8 time signature. The melody is primarily composed of eighth and sixteenth notes. A circled section in the third staff highlights a specific melodic phrase. The piece concludes with a double bar line and a 'N.Üyşal' signature.

Nota 5. Hoş Gelişler Ola Türkü Ezgisinin Piyano Düzenlemesindeki Durumu

Eserin Biçimsel Analizi

Eser üç bölmeli biçim (şarkı) görünümündedir. Esere ait biçim şeması aşağıdaki gibidir.

a ₁	b	b	bağlantı	a ₂	a ₂ ¹
4 ölçü	2 ölçü	2 ölçü	2 ölçü	4 ölçü	4 ölçü

Şekil 1. Hoş Gelişler Ola Eserinin Biçim Analizi Şeması

Eserin Cümle Analizi

Eser a₁, b, a₂ ve a₂¹ cümleleriyle birlikte, b cümlesi ile a₂ cümlesini birbirine bağlayan bağlantı bölümünden oluşmaktadır. Cümlelerin eser üzerinde görünümü aşağıdaki gibidir.

The image displays a musical score for a piece titled 'Hoş Gelişler Ola'. The score is written in 2/4 time and consists of six systems of music. Each system is labeled with a section name: a₁, (a₁), b, bağlantı, a₂, a₂¹, and (a₂), (a₂¹). The first system (a₁) is a 4-measure phrase. The second system ((a₁)) is a 4-measure phrase. The third system (b) is a 2-measure phrase. The fourth system (bağlantı) is a 2-measure phrase. The fifth system (a₂, a₂¹) is a 4-measure phrase. The sixth system ((a₂), (a₂¹)) is a 4-measure phrase. The score is written in treble and bass clefs, with a key signature of one sharp (F#).

Nota 6. Hoş Gelişler Ola Eserine ait Cümlelerinin Nota Üzerinde Gösterimi

Eserin Motif Analizi

Eser aşağıdaki nota yazılarında da görüleceği üzere, motif 1, motif 2, motif 3, motif 4, motif 5, motif 6 ve motif 1'in farklılaştırılmış biçimi olmak üzere toplam yedi motiften oluşmaktadır.

Nota 7. Motif 1'in orijinal biçimi

Nota 8. Motif 1'in farklılaştırılmış biçimi (fb1)

Nota 9. Motif 2

Nota 10. Motif 3

Nota 11. Motif 4

Nota 12. Motif 5 (Bağlantı)

Nota 13. Motif 6 (Bağlantı)

Nota 14. Hoş Gelişler Ola Eserine ait Motiflerinin Nota Üzerinde Gösterimi

Eserin Armonik Analizi

Eser “tonal olarak kullanılmış üçlü armoniler”le çok seslendirilmiştir. Eserde iki farklı eksen kullanılmış (sol majör eksenine ile mi minör eksenine) ve armonik analiz bu iki eksen göz önünde bulundurularak yapılmıştır.

II V
I IVmin
II V->V
I_{6/4}

Nota 15. Sol Majör Eksenine Göre Kullanılan Akorlar

II V
I II₇

Nota 16. Mi Minör Eksenine Göre Kullanılan Akorlar

The image displays six systems of musical notation for piano accompaniment. Each system consists of a grand staff (treble and bass clefs) with a melodic line in the treble clef and a bass line in the bass clef. Chord progressions are indicated by Roman numerals (I, II, V, IV, VII) and mode labels (Sol Majör, Mi minör) are placed below the bass line. The first system is labeled (Sol Majör) and shows a progression of II, V, I, IV. The second system is labeled (Mi minör) and (Sol Majör) and shows II, V, I, I, IV, I. The third system is labeled (Sol Majör) and shows I, II, V, V→V, V. The fourth system is labeled (Sol Majör) and shows V, VII, I, VII, I. The fifth system is labeled (Sol Majör) and shows II, V, I, IV. The sixth system is labeled (Mi minör) and (Sol Majör) and shows II₇, V, I, I₆, V, I, I, V, I. The score includes dynamic markings such as *apj.* and repeat signs.

Nota 17. Hoş Gelişler Ola Eserine ait Akorların Nota Üzerinde Gösterimi

SONUÇ ve ÖNERİLER

Sonuçlar

- Araştırma kapsamında kullanılan esere ait anonim/özgün halk oyununun bulunduğu (Hoş Gelişler Ola oyunu),
- Eserin, türkü ve oyun hikayesinin olduğu,
- Söz konusu eserlerin üç bölmeli biçim (şarkı) görünümünde olduğu,
- Araştırma kapsamında kullanılan eserin dizisinin rast makamı dizisi görünümünde olduğu,
- Söz konusu eserin bazı motiflerinde orijinal biçimin yanında farklılaştırılmış biçimlerinin de olduğu,
- Eserin tonal olarak kullanılmış üçlü armonilerle, çok seslendirildiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öneriler

- Çoklu Analiz Modeli kapsamında yapılması gereken analizler için eserin halkbilimsel boyutuna dayalı olan alanyazınsal ve görsel işitsel kaynaklara ihtiyaç duyulduğundan bu kaynakların arşivlenmesi konusunda ilgili kurumlar gereken özeni göstermelidir.
- Çoklu Analiz Modeli kapsamında yapılması gereken müzik bilimsel analizlerde özellikle Türk bestecilerin kullandığı armoni analizlerinin yapılmasında kaynak kişi olarak bestecinin çok önemli katkıları olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle özellikle armonik analiz başta olmak üzere eser analizlerinde bestecilerin görüşlerine başvurulmalıdır.
- Çoklu Analiz Modeli başta geleneksel Türk halk müziği kaynaklı eserlerin yorumlanması olmak üzere diğer Türk piyano eserlerinin yorumlanmasında da kullanılabilir. (Farklı analizler için bkz. Ferit BULUT, Doktora Tezi)

- Çoklu Analiz Modeli piyano dışındaki diğer çalgı dağarcıklarındaki geleneksel Türk halk müziği kaynaklı eserlerin öğretiminde de kullanılabilir.
- Türk piyano dağarcığındaki uygun eserlerin Çoklu Analiz Modeli kullanılarak analizleri yapılmalı ve piyano eğitiminde bu açıdan kullanıma hazır bir dağarcık oluşturulmalıdır.

KAYNAKLAR

- Angı, H. (Tarihsiz). *Marşlarda Türkülerde Atatürk*, Ankara, 7. Baskı, Angı Yayınları.
- Antep, E. (2006). *Türk Bestecileri Eser Kataloğu Çağdaş Türk Müziği Bestecilerinin Yapıtlarından Oluşturulmuş Eser Listesi*, Ankara, Sevda – Cenap And Müzik Vakfı Yayınları.
- Berki, T. ve Çevik S. (2004). Koro Eserlerinde Performansa Yönelik Bir Analitik Model, “*TAYF Müzik Araştırma Dergisi / Turkish Journal of Musical Research*”, Yıl: 1, Sayı: 1.
- Birdoğan, N. (1988). *Notalarıyla Türkülerimiz*, İstanbul, 1. Baskı, Özgür Yayın-Dağıtım.
- Büyükkayıkçı, G. E. (2008). *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Keman Öğrencilerine Uygulanan Müzikal Boğumlama Eğitiminin Temel Müzikal Boğumlama Özelliklerine Etkisi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı.
- Demirsipahi, C. (1975). *Türk Halk Oyunları*, Ankara, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Ercan, N. (2008). *Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler*, Ankara, Sözkese Matbaası.
- Erdener, T. (17.06.2008 tarihinde yapılan görüşme).
- Keskin, E. (18.03.2007 tarihinde yapılan görüşme).
- Mimaroglu, İ. (1995). *Müzik Tarihi*, 5. Basım, İstanbul, Varlık Yayınları.
- Say, A. (1998). *Türkiye'nin Müzik Atlası*, İstanbul, Borusan Kültür Sanat Yayınları A.Ş.
- Şen, S. B. (1999). *Piyano Tekniğinin Biyomekanik Temelleri*, Pan Yayıncılık, İstanbul.
- Tanses, H. (2006). *Kurtuluş Savaşı Türküleri*, İstanbul, 1. Baskı, Say Yayınları.
- Taviloğlu, İ. (22.12.2005 tarihinde yapılan görüşme).
- Türkiye Radyo ve Televizyonu (TRT) Müzik Dairesi Yayınları, Yaprak Nota, Hoş Gelişler Ola, THM 1087-16/6/1975

EK

Nota 18. Araştırmada Çoklu Analizi Yapılan Eser

GENÇLER İÇİN-I

Op.11, no:10

Hoş Gelişler Olsun

İstemihan TAVİLOĞLU
(1945 - 2006)

Cca. ♩ = 120

The musical score is presented in six systems, each with a treble and bass clef staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 3/4. The tempo is indicated as 'Cca. ♩ = 120'. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and fingerings. The right hand (RH) and left hand (LH) parts are clearly delineated. The piece concludes with a double bar line and repeat signs.

SUMMARY

Piano education principally aims at provide students with technical skills to play the piano and the musical behavior to be able to interpret the pieces of art created for piano. In other words, the basic principals of piano education are to provide the student with musical development with a strong technique and to emphasize the musical dimensions of the work besides its technical difficulties (Ercan, 2008: 141-142). Students' understanding of a music piece depends on whether they feel the music and care about the meanings the music includes as well as providing the required qualifications (Büyükkayıkçı, 2008: 4).

In accordance with this, in the process of interpreting a piece, consulting to the science of music in order to provide an interpretation suitable for tone of style is obligatory (Mimaroglu: 1995; 186). The student, in order to fully understand the piece and be able to convey it to the audience, needs technical control and a deep knowledge of music theory first, and then the culture of music and general knowledge (Şen, 1999: 106).

In the piano education process, it is important to carry on musical analysis systematically in accordance with the interpretation of a musical piece. "The qualification of the analysis and which headlines it includes are, naturally, will differ according to the medium of the piece (orchestral, ensemble, indoor music, solo etc.) as well as the theoretical background of the interpreter and the leading elements in the piece (Berki, Çevik, 2004: 33)."

In the research, in accordance with the aim and importance mentioned, a Multi-Analysis Model was created for the interpretation of Turkish folk music oriented pieces which are written for piano, in the most suitable way for their musical characteristics.

The research is depictive. General scanning method was used for obtaining data about the development of Multi-Analysis Model. Besides, an interview was arranged with Istemihan TAVILOĞLU, the composer of the piece used in the research and the articulations, fingering, harmonic and stylistic structures, nuances and interpretative features of the piece were described.

Multi-Analysis Model includes;

- *Biographic Knowledge about the Composer*
- *Ethnologic Analysis*
- *ID Card of the Folk Song*
- *Story of the Folk Song*
- *Folk Dance Dimension of the Folk Song*
- *Musical Analysis*
 - *Scale Analysis*
 - *Differences between the Traditional Melody and Piano Script Melody*
 - *Stylistic Analysis*
 - *Sentence Analysis*
 - *Pattern Analysis*
 - *Harmonic Analysis stages.*

In the research, İstemihan Taviloğlu's "Hoş Gelişler Ola" from "Op.11 for Young I" was chosen as sample.

It is concluded in the research that a unique folk dance for the folk song (Hoş Gelişler Ola folk dance) is present, the piece has a folk song and story, the piece consists of three parts style (song), the piece used in the research is in the style of Rast scale, in some patterns of the piece there are modified structures as well as the original ones, the piece is polyphonized with tonally used triple harmonies.